

Nuorten Osasto

YLPEILLE

Kirj. Eräs.

Sortuneita ohjaa neuvo ja huolla. Hylkynä potki elä, mutta puolla. Ihmisyyks heissä pakosta turtui, yhteiskunnan painossa tahtonsa murtui.

Kiveä heittä elä, mutta kysy syv, miksi sorruit? Elä vieroen pysy peljäten liian tarttuvan tiellä — Katsoppas povees' mitä löydät siellä. . .

Halpana köyhät luotasi poistat. Ylpeytes, mahtisi alati toistat. — Sala-ampujan tavoin takana närsit. Itselles' koituu tyhmyydet' — kärsit.

Elä persoonasolvauksin toiselle kosta. Alaspäin sysää elä, mutta nosta! Itselleen kuniimman kunnian kantaa, ken toiselle osaa arvoa antaa.

Nainen, jolla oli valkoisen viuhka

Kirj. Anatole France.

(Suomennos englanninkielestä)

Tchouang-Tsen, Soungin maalta, oli oppinut mandariini. Iloisena ja tyytyväisenä siitä ajatuksesta, että hän oli pelastunut ihmisten yleisestä hulluudesta — rikkauten ja turhan kunnian tavoittelusta, kulutti erakko kaiket päivänsä harhaillen kotinsa kukkaisilla mäkirinteillä. Kävellessään eräänä aamuna ilman varsinainen päämäärää, hän havaitsi olevansa suurella hautausmaalla, jossa vainajat lepäsivät multakumpujen alla. Noiden lukemattomien hautakumpujen näkemisestä johtuivat hänen ajatuksensa ihmisen kohtaloon.

"Tämä on viimeinen lepopaikka", hän mutisi. "Kun olet haudassa, on sinulta päivänvalo ikuisesti poissa."

Syviin ajatuksiinsa vaipuneena hän yhtäkkiä huomasi pitkään valkeaan, löysään surupukuun puetun nuoren naisen istuvan hiljattain luodulla hautakummulla, jonka yllä hän leyhytteli suurta valkoista viuhkaa. Tchouang-Tsen oli utelias tietämään synn noin omituiseen menettelyyn. Hän kumarsi kohteliaasti naiselle sanoen: "Saanko olla niin julkea, matami, että kysyn: kuka lepää haudattuna tähän ja miksi vaivaatte itseänne viuhkaamalla sitä multaa, mikä hänet peittää?"

Pysähtymättä hetkeksikään kummallisesta tehtävästään, rouva punastui, painoi päänsä alas ja kuiskaili joitakin kuulumattomia sanoja. Vaikka Tchouang-Tsen uudisti kysymyksensä monta kertaa, ei nainen välittänyt hänestä sen enempää, vaan leyhytteli viuhkaansa suuremmalla innolla.

Mandariinilla ei ollut muuta kemoa kuin jatkaa matkaansa.

Kävellessään hän katsahti taakseen ja näki viuhkan yhä leyhyttelevän haudalla kuin suuri valkoinen perhonen.

Vanha vaimo, jota hän ei ollut nähnyt, viittoi häntä seuraamaan itseänsä, ja kun vaimo oli hänet johtanut syrjäiseen paikkaan hän sanoi: "Minä vastaan kysymyksiin, joita äsken teitte emännälleni ja toivon, että palkkioksi siitä annatte minulle niin paljon rahaa, että saan papeilta taikakiehkuran elämäni pidentämiseksi."

Tchouang-Tsen antoi vaimolle rahan ja vaimo alkoi kertoa:

"Tuo nainen on matami Lu kaksi viikkoa sitten kuolleen oppineen mandariinin, M. Taon leski, ja se on hänen hautansa, jolla näitte hänen istuvan. He rakastivat toisiaan uskollisesti eivätkä tahtoneet erota."

"Itkien miehensä sairastuuteen ääressä, josta hän ei milloinkaan poistunut, kutsui vaimo jumalia todistajikseen, että hän ei jäisi elämään miehensä kuoleman jälkeen ja että hän haluaa jakaa hänen ruumiskirstunsaakin, kuten oli eläessään jakanut hänen vuoteensaakin. Kuoleva mies sanoi:

"Matami, älä vannota sitä."
"Ainakin, jos kohtalot tuomitsevat minut elämään jälkeen kun sinut viedään minulta, minä vannon pysyväni sinun leskenäsi elämäni loppuun asti."

"Matami, älä vannota sitä", sanoi hänen miehensä.

"Salli minun kuitenkin vannoa, että kokonaista viisi vuotta kuluu ennenkuin menen toisen vaimoksi", sanoi itkevä vaimo.

"Mutta M. Tao sanoi: 'Vanno ainoastaan säilyttäväsi muistoni uskollisesti niin kauan kuin multa minun hautakummullani on tuoretta.'

"Matami Lu teki vakavan valan ja hyvä M. Tao veti viimeisen henkeyksensä. Rouvan epätoivo oli sanoin kuvaamaton; hän puristi terävät kyntensä vaaleisiin poskiinsa, repi hiuksensa ja itki silmänsä punasiksi ja kipeiksi. Mutta aika vaimentaa kaikki tuskat, ja niinpä hänenkin surunsa. Muutamien päivien kuluttua tuli eräs M. Taon nuori oppilas osottamaan viimeistä kunnioitustaan kuolleelle ja matami Lu, tuntien ettei voi välttyä ottamasta häntä vastaan huoaen käski laskea hänet tulemaan.

"Hän oli hyvin hieno puvultaan ja käytökseltään ja hyvin komean näköinen. Hän puhui hiukan M. Taosta ja hyvin paljon matami Taosta. Hän sanoi matamin olevan viehättävän ja rakastavansa häntä koko sydämellään. Matami salli hänen näin puhua edelleen. Hän lupasi tulla takasin matamin luokse ja sillä aikaa matami nyt kuluttua kaiket päivänsä istuen miesvainajansa hautakummulla väsymättömällä viuhkansa leyhytyksellä kuivaten sen multaa niin pian kuin mahdollista."

Postilähetyksliikkeessä

Kirj. John Baer.

Liikerakennuksen elevaattori oli epäkunnossa.

Tillie oli jo ilmeisesti kaksi minuuttia myöhämpi kuin tavallisesti ja hänen oli käveltävä 10-

teen kerrokseen.

Neljännän ja viidennen kerroksen välisissä portaissa hän vielä juoksi keveästi, mutta jo 8:lle kerrokselle noustessaan hän alkoi väsyä. Olin varma, ettei hän ehtisi ajallaan työhönsä.

Työkellon ensimmäinen soitto jo kuului. Tilliellä oli siis enään ainoastaan kaksi minuuttia aikaa kiivetäkseen kolmen kerroksen portaat, merkitä aikansa ja riisua hattunsa ja takkinsa ennenkuin kello soisi viimeisen kerroksen.

Hän kokosi kaikki tarmonsä juostakseen matkansa päähän mutta jo yhdeksänten kerroksen noustessa alkoi horjuen laahustaa. Näytti ettei hän voisi enään kauan kestää.

Jos hän ei olisi paikallaan toisen soiton aikana, menettäisi hän \$1.50. Firman apulaistilastojentottaja oli laskenut, että jos jokainen liikkeen 1,500sta työlläisestä myöhästyi yhden minuutin päivässä, tuottaisi se firmalle \$63.47 häviötä viikossa. Firma oli päättänyt tehdä parhaansa (tai pahimpansa) vakuuttaakseen työlläisten oikealla ajalla tulon välttämättömyyttä. Joidenkin osastojen johtajat, varsinkin niiden, joilla työskenteli ainoastaan nuoria tyttöjä, pakottivat myöhästyneet ottamaan sen päivän vapaata.

Tillie ei halunnut vapaapäivää Puolitoista dollaria oli hänelle suuremmasta merkityksestä kuin firmalle \$63.47, ja siksi hän ponnisteli epätoivoisesti eteenpäin, melkein tukehtumisillaan hengästyksellä.

Juuri kun hän saapui 9:lle lattialle, hän kompastui hameisiinsa, kaatui ja pyöryi. Hänen ruumiinsa vapisi rasituksesta rintansa huohotti, poskillaan paloi tummat täplät ja huulensa olivat sinertävät. Joku poikanen haki lasin vettä ja minä — joka pelkästä uteliaisuudesta olin seurannut häntä — hieroin hänen käsiään ja valelin vedellä kasvojaan. Hän virkosi ja riistäytyi irti meistä ja lähti heti juoksemaan viimeisiä portaita ylös.

Juuri kun hän pääsi 10:lle lattialle, soi työkello toisen kerroksen. Tillie oli myöhästynyt.

Hän katseli ympärilleen ikäänkuin ei olisi jaksanut käsittää mitään tapahtua. Sitten hän lysähti lattialle ja painoi päänsä käsiinsä ja itki katkerasti. Oh, kuinka katkerasti hän itki!

Koetin lohdutella häntä, luvaten puhua hänen puolestaan johtajalle; ehkä hän antaa Tillielle anteeksi ja elevaattorikin tulee viikon tai parin perästä kuntoon.

Yhtäkkiä Tillie hypähti ylös kuin säikähtänyt, riisui hattunsa ja heilutti sitä ilmassa, nauraen hermostuneesti.

"Oh, kuinka hullu minä olen!" hän huusi. "Kuinka hullu minä olen! Minä vallan unohtin, että tänään on maanantai, jolloin johtaja tulee vasta kello 10:stä!"

KÄRSIMYKSET "VALKOISESSA" SUOMESSA

"Uskoimme huutavan vääryyden, jota kärsimme, herättävän osanottoa tovereisista ulkomailla."

Tunnettua on kuinka heti Suomen luokkasodan alussa lah-tarien joukot valtasivat pohjois-Suomen, vangitsivat työlläisiä joukottain ja pakottivat osan ase kädessä taisteluun työlläisveljiään vastaan. Tämän takia olikin luokkasodan aika pohjois-Suomen työväelle toivon ja epätoivon aikaa. Ihan viimeiseen

saakka toivottiin siellä punaisten aseille voittoa, sillä sehän olisi lopettanut tuhansien vankina olevien työlläisten kärsimykset, puhumattakaan siitä mitä työlläisarmeijan voitto olisi koko työväenluokalle merkinnyt.

Ja kun pohjois-Suomeen tuli tieto saksalaisten sekaantumisesta, Tampereen menetyksestä y. m. merkitsevistä tapahtumista, mursi se tuhansien mielen ja moni jäi turtuneena ajattelemaan: "minkä takia piti vääryyden vielä voittaa?"

Eräälle Tukholmassa olevalle suomalaiselle on hiljattain saapunut Pohjanmaalta, eräältä työlläistyöltä, noita aikoja kuvaava kirje. Julkaisemme sen tässä jotta lukijamme saisivat mahdollisimman tarkkan kuvan niistä ajatuksista, joita kärsineiden työlläisveljiemme ja sisarimme mielissä näinä kärsimysten aikoina "valkoisen" Suomen alueella on liikkunut ja edelleen liikkuu.

Kirje on seuraava:

Toveri!

Tervehdykset täältä kotipaikoiltasi!

Paljon on tapahtunut sen jälkeen kun viimeksi yhdessä juteltiin. Niin, paljon kärsimyksiä, mittamaton määrä kärsimyksiä ja ääretöntä tuskaa! — — —

Kuka on se ihminen, joka voisi mitata niiden sekä sielullisten että ruumiillisten kärsimysten määrän, joita tässä maassa on kärsitty. Tuntuu kuin olisi nähnyt kauheaa unta tai kuin olisi painajainen ahdistanut. Selittämättömältä tuntuu kuinka kaikki on oikeastaan tapahtunut.

Luulen, hyvä toveri, että vaikka sata vuotta eläisin en ikinä unohtaisi sitä aikaa, jonka näinä viitenä kuukautehana olen elänyt ja yhä edelleen elän. On kuni Damokleen miekka olisi alinoma riippunut pääni päällä hiussuortuvan varassa. Tämä aika on ollut jotain niin kauheata, että vain harvat ja valitut ihmispolvet sellaista saavat kokea. Toisinaan on tunutunut kuin ei järki kestäisi ja toisinaan on herännyt kiihkeä halu luopua vapaaehtoisesti elämästä taakkaa kantamasta päästäkseen siten näkemästä kaikkea sitä hirmuisuutta mitä ympärillä tapahtuu. Mutta—aina on usko paremman ajan koittamisesta voittoa. Toivo, se pettävä lohduttaja, on aina saanut odottamaan pelastusta. Uskoimme, että huutava vääräisy, jota kärsimme, että suuri tuskiemme taakka herättäisi sääliä, osanottoa tovereissa ulkona maailmassa, — uskoimme, että he jotain hyväksimme yrittäisivät. Emme me uskoneet, että voitaisiin noin vaan kylmästi katsella sitä teurastusta ja kiduttamista, jota meikälaisten täytyi täällä kärsiä. —Mutta, Vieri viikot, kului kuukaudet toivon toisensa jälkeen meidät pettäessä, kunnes lopultakin huomasimme, ettei maksanut vaivaa odottaa apua ulkoa. Lisäksi huomasimme, ettei ollenkaan häirinyt ulkona maailmassa olevien toverien rauhaa se, että jonkun maan työväestö kokonaisuudessaan taisteli kuoleman taistelua. Kuinka pitkiä olivat ne viikot ja kuukaudet, joina odotimme jotain merkkiä siitä, että olisi edes tahdottu jotain hyväksemme tehdä ja kuinka katkera oli pettymys huomattamamme kaiken toivon ulkoa tulevasta avusta olleen turhaa..

Minusta tuntuu että tällaisessa koetuksen kiirastuksessa voisi kadottaa kaiken toveruuden tunteen, kaiken sen, jota sanotaan internationalistiseksi työväen luokkatunteeksi ja että jällelä jäisi vaan katkera kokemus siitä, että on saanut yksin taistella

(Jatkoa toisella sivulla)